۱۱۸

سلسله درسهای عرفانی

هُوَ
۱۲۱

گزیده‌هایی از بیانات حضرت آقای حاج دکتر نورعلی تابنده (مجذوب علیشاه)

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمنِ الرَّحیم.

خداوند در دستوراتی که داده است، خیلی اوقات بعضی از شرایط اوّلیه را به‌عهده‌ی خود ما گذاشته که تحقیق کنیم. مثلاً فرموده است که: فَمَنْ شَهِدَ مِنْكُمُ الشَّهْرَ فَلْيَصُمْهُ (سوره بقره، آیه ۱۸۵)، عبارت این است: کسی که شاهد ماه هست، شاهد رمضان است، روزه بگیرد. حالا این شاهد بودن چطوری است؟ به‌عهده‌ی خودمان گذاشته، خودمان باید تحقیق کنیم. بعد در صورتی که معلوم شد روزه باید بگیریم، آنوقت می‌پردازد به سلامتیِ ما یعنی خداوند نمی‌خواهد که هیچیک از احکام الهی با وجود اینکه دستور الهی است، به سلامتیِ این بشر لطمه بزند یعنی در واقع فرموده است: تو را آفریدم باید همینطور سالم باشی اگر هم مریض شدی، نزد طبیب بروی. به من کاری نداری، برو نزد طبیب ولی من خودم با تو کار دارم تو با من کار نداری، مریض شدی برو نزد طبیب، آنکه من با تو کار دارم، شخصیِ خودم است، به تو ربطی ندارد. نباید از من مرتّب تقاضا کنی که به من هم توجّه کن، به هر که خواستم توجّه می‌کنم.

یکی هم اینکه باید این بدنی که به تو سپردم، سالم نگه‌داری که بتوانی روزه بگیری حالا اگر روزه برای سلامتی ضرر داشت، به نحوی که قابل جبران نبود، درآن‌صورت نباید روزه بگیرید. امّا تشخیصِ این با کیست؟ با خودِ ماست. این دیگر مجتهد نمی‌خواهد. مجتهد کمک می‌کند ولی این به‌عهده‌ی خود ماست به طبیبی که معتقد به روزه است، مراجعه کنید خصوصیّات‌تان را بگویید ببینید اجازه‌ی روزه می‌دهد یا نه؟ و امّا اگر کسانی نتوانستند روزه بگیرند، چه به‌واسطه‌ی سنّ پیری و ضعف مزاج، چه به‌عنوان بیماریِ خاصّی نتوانستند بگیرند، در همان ایّامی که روزه می‌گیرند، همان ایّام دعاهای آن روز را بخوانید، این به‌منزله‌ی روزه گرفتن است. خداوند شما را از یک عبادت محروم نکرده است، خداوند هیچکس را بی‌دلیل محروم نمی‌کند، سلامتیِ شما را خودش خدشه‌دار کرده، اراده‌ی خودش است، دراین‌صورت روزه نمی‌گیرید. نه اینکه خود روزه نگرفتن، محرومیت است. محرومیت از این است که آن عباداتی که ضمنِ روزه هست نمی‌توانید انجام بدهید اگر آنها را انجام دادید، شما هم مثل اینکه روزه‌اید و از این‌جهت نگران نباشید. اگر روزه گرفتن برایتان بد است و نمی‌توانید بگیرید، گرفتن روزه در این حالت گناه دارد نه اینکه ترک روزه. منتها آن تشخیص فقط به میل خودِ ما نیست که من بگویم: سست می‌شوم، نمی‌توانم راه بروم، حرف بزنم پس روزه نمی‌گیرم، نه! آن را با یک متخصّصی که برای بدن شما هست، مشورت کنید یا خودتان اگر می‌دانید، مشورت

کنید. یک سِنّی هم برای آن گفته شده است. فرمودند کسی که پیر است ولی نفرمودند سنّ او چند سال باشد. بعضی‌ها می‌گویند شصت سال، بعضی‌ها می‌گویند هفتاد سال ولی ما دیدیم کسانی نود ساله، روزه می‌گرفتند. مرحوم ملّا خداداد آنهایی که آمده بودند بیدخت و دقّت می‌کردند از آنها بود. روزه می‌گرفت سلامتش هم کاملاً خوب بود چون می‌توانست روزه بگیرد، روزه می‌گرفت.

بنابراین در هیچ عبادتی برای شما کراهت نباید به‌وجود بیاید، نه اینکه سختی چون هر کسی روزه بگیرد از این گرمای هوا سختی می‌کشد ولی به یاد بیاورید این هوای گرم در عربستان چطور بود؟ زمان خودِ پیغمبر در ماه رمضان خودِ پیغمبر و صحابه‌ی خاص، همه روزه می‌گرفتند، حتّی به جنگ هم می‌رفتند. البتّه بعد که وارد جنگ شدند می‌گفتند و اجازه‌ی معافیت می‌دادند. بنابراین ماه رمضان را ماه برکت و میمنت بداریم. یک ماهی که فقط تغییر ساعات خوراک و خواب دچار اشکال می‌شود.

این یک مسأله که به مناسبت ماه رمضان است. حالا در اینکه ماه رمضان از کی شروع می‌شود؟ آن یک بحثی است که الان خیلی هم بین منجّمین هست و هم بین علماء و فقها که باید حتماً بایستیم ماه را ببینیم؟ و آیا ماه دیدنِ ما باید با همین چشم معمولی باشد یا اگر با دوربین و تلسکوپ هم ماه را دیدیم، قبول است؟ اینها بحث‌هایی است که خداوند زحمت آن را به گردن فقها و علماء انداخته. تقلیدِ هر یک از مراجع که می‌کنید هر چه آن مرجع گفت، قابل قبول است باید قبول کنید. ائمّه هم گفته‌اند که به مرجع رجوع کنید، او برای شما حجّت است یعنی شما دیگر نباید بگویید: این غلط کرده، بیخود گفته! هر چه گفت انجام بدهید. همان، روزه‌ی ماه رمضانِ شماست و همان قبول است. این خواسته است از گردن شما، از گردن ما که عادی هستیم، عوام هستیم بردارد به گردن بعضی بزرگان بیندازد که ما طبق همان پیروی کنیم.

اگر مسائلی هم از این قبیل داشتید نباید از من بپرسید باید از مرجع‌تان بپرسید، باید از رساله‌ای که دارد؛ مرجع‌تان هر کس هست، رساله را بگیرید بخوانید و انجام بدهید و یا نگاه کنید به عرفِ مردم، مردم بطور معمول چه می‌کنند؟ امروز روزه می‌گیرند؟ روزه بگیرید. امروزه می‌گویند عید شده؟ عید کنید. برای اینکه در همه‌ی عبادات، خداوند وحدت مسلمین را در نظر دارد که اتّحاد داشته باشند. ما خودمان عملاً دیدیم که از اتّحاد پیروزی به دست می‌آید و از تفرقه شکست و ناراحتی. مجموعه‌ی مردم هر چه گفتند، همان را قبول کنید. برای اینکه این هم اشتباه نشود، خداوند یک مدل داده، در صفات مؤمنین می‌گوید که ما ایمان آوردیم به خدا و به آنچه که از جانب او آمده. ابراهیم، اسماعیل یا اسحاق، یعقوب، همه‌ی پیغمبران را می‌گوید یعنی همه‌ی این سلسله‌ی نمایندگان پشت سر هم هستند. به همه‌ی آنها باید لَانُفَرِّقُ بَينَ أَحَدٍ (سوره بقره ،آیات ۱۳۶ و ۲۸۵/ سوره

آل‌عمران، آیه ۸۴) بین هیچکدام‌شان اختلاف، فرقی نمی‌گذاریم یعنی باید به همه‌ی آن پیغمبران اعتماد کنیم. بعد از پیغمبر هم، ائمّه همینطور. به همه‌ی ائمّه باید اعتقاد داشته باشیم و پیروی کنیم. بعد از ائمّه هم البتّه به نظرِ ما درویش‌ها، مسأله‌ی تعیین نصّ است. ان‌شاءالله که ماه رمضان سلامت باشید و بتوانید روزه بگیرید که دغدغه‌ای در دل نداشته باشید که چرا من نمی‌توانم روزه بگیرم. (برگرفته از گفتارهای عرفانی، صبح جمعه ، تاریخ ۱۳۹۴/۳/۲۲، جلسه خواهران ایمانی)

*****

وقتی کاری می‌کنید، به قصد اینکه امر خدا را اطاعت کنید، همین برای شما اجری دارد. حتّی در بعضی موارد این اجر اینقدر زیاد است که ممکن است از اصلِ قضیه با هم برابر باشند یا حتّی در بعضی موارد که ظاهرش این است ولی در معنا ممکن است، بهتر هم باشد. اینجاست که یک فکری، یک حرفی گفتند: نِيَّةُ الْمُؤْمِنِ خَيْرٌ مِنْ عَمَلِهِ، نیّت مؤمن که آن اوّل، قصدی می‌کند، نیّتی می‌کند، بهتر از آن عملش است. البتّه چندین تفسیر برای این حرف می‌شود گفت. همیشه نیّت مؤمن بهتر از عملش نیست ولی در آن مواردی که بهتر است که این حرف صحیح است، تفسیرهای مختلفی می‌شود از آن کرد. یکی اینکه شما نیّت می‌کنید وضو بگیرید که بروید به نماز، بروید به مسجد یا قرآن بخوانید، به یکی از این نیّت‌ها. وضو را هم گرفتید ولی آن خلوص نیّتی که برای آن عمل اصلی داشتید در شما نیست. چرا می‌خواهید قرآن بخوانید که رفتید وضو گرفتید؟ در آن چرای آنجا کار خراب است برای اینکه بگویید: من بلد هستم قرآن بخوانم، برای اینکه بگویید: من به قرآن معتقدم، برای اینکه دیگران ببینند شما قرآن هم می‌خوانید. اینها مخدوش است ولی وضویی که گرفتید سالم است برای اینکه واقعاً خواستید وضو بگیرید، پاک باشید. دراین‌صورت نیّتی که کردید بهتر از آن عمل‌تان است، عمل را اگر هم انجام بدهید، صددرصد برای خدا نبوده و از طرفی تفسیر دیگری که می‌شود کرد این است که برای خیلی از مسائل، خداوند یک موکّلی از همان اوّل گذاشته. مثلاً در مورد حیات که از بین می‌رود، در مورد مرگ، بعضی جاهای قرآن گفته: خداوند جانش را می‌گیرد. البتّه این «جانش را می‌گیرد» برای بعضی اولیای خدا هم هست، مثل اینکه می‌گویند: ملک‌الموت آمد خدمت یکی از بزرگان، حالا یادم نیست کیست؟ برای اینکه بعد از سلام آن ولیِّ خدا پرسید: برای چه آمدی؟ گفت: آمدم خدمت شما. گفتند: برای چه؟ گفت: برای اینکه جان شما را بگیرم. گفت: برو پی کارت، من جان به تو نمی‌دهم. مگر تو جان به من دادی که من جان را به تو بدهم؟! هر که جان داده باید بگیرد، برو! بیرونش کرد. اینها البتّه تمثیل است ولی منظور بعضی جاها گفته: خداوند جانش را می‌گیرد و بعضی جاها گفته: نمایندگانی که خدا فرستاده، جانش را می‌گیرد و بعضی جاها گفته: آن فرشته‌ی مرگی که از اوّل موظّف به مرگ این بود، جانش را می‌گیرد یعنی از اوّل خداوند یک فرشته‌ای

را مقدّر کرده که جانش را بگیرد. حالا این را که خداوند به‌این‌صورت فرموده. نفرموده: بر هر کسی یک فرشته‌ای مقرّر کردیم ولی به‌این‌صورت ما می‌فهمیم.

یک آیه‌ای هم هست که می‌گوید: فَأُولَئِكَ يُبَدِّلُ اللهُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ (سوره فرقان، آیه ۷۰)، خداوند کار بدی که کردند، تبدیل به خوبی می‌کند. در این خیلی بحث شده، اینکه کار بدی را جبران می‌کند یک چیز دیگر است ولی اینجا می‌گوید تبدیل می‌کند. همان کار را تبدیل می‌کند. در واقع معنای آن این است که همیشه مراقب شیطان باشید منتها، هر وقت توانستید از همانجا پیروی شیطان را ول کنید، خدا به دست می‌گیرد. مثل اینکه یک ساختمانی شروع می‌کنید، شیطان گفته یک منزلی بسازید، می‌سازید. یک‌خرده که بالا می‌آورید، بعد می‌گویید: من این را برای کی دارم می‌سازم؟ خدایا! بیا این را بگیر. خدا همان دیواری را که برای شیطان آفریدید، همان را برای خودش حساب می‌کند یعنی کار خیر بکنید ولو اینکه نتوانستید نیّت‌تان را خیر کنید. کار خیر بکنید، از خدا بخواهید نیّت‌تان را هم خوب کند. (برگرفته از گفتارهای عرفانی، صبح یک‌شنبه، تاریخ ۱۳۹۴/۳/۲۴)

*****

کسانی که از روزه گرفتن به‌هرجهت معذور هستند، آن معذوریت هم اگر مورد قبول خدا باشد، به‌منزله‌ی روزه است و آنهایی هم که چنین معذوریتی دارند، سعی کنند حالت روزه به خودشان بگیرند. خداوند اینطور دستور می‌دهد، کما اینکه می‌گوید در مجالس‌تان، در رفت‌وآمدتان مانند آدم‌های روزه باشید یعنی هیچ مبطلات روزه را مصرف نکنید. این است که خداوند خودش به ما یاد داده اینطور باشید و چون خودش گفته و به دستور خودش است، آن روزه را هم خداوند قبول دارد. (برگرفته از گفتارهای عرفانی، صبح پنج‌شنبه ، تاریخ ۱۳۹۴/۳/۲۸)

بیانات حضرت آقای حاج دکتر نورعلی تابنده (مجذوب علیشاه) شامل: جزوات گفتارهای عرفانی/ شرح رساله شریفه پندصالح/ شرح فرمایشات حضرت سجاد علیه‌السلام (شرح رساله حقوق)/ شرح فرمایشات حضرت صادق علیه‌السلام (تفسیر مصباح الشریعة و مفتاح الحقیقة)/ جزوات موضوعی (درباره‌ی استخاره، خانواده، حقوق مالی و عشریه، دعا، خواب و رویا، بیماری و شفا، روح، شیطان، آداب حضور در مجلس فقری، امربه‌معروف و نهی‌ازمنکر)/ جزوات رفع شبهات با گزیده‌هایی از بیانات/ جزوات پرسش و پاسخ با گزیده‌هایی از بیانات/ مکاتیب عرفانی (مجموعه‌ی پاسخ به نامه‌ها)/ مجموعه دستورالعمل‌ها و بیانیه‌ها/ شرح و تفسیر برخی از آیات قرآن کریم/ گفت‌وگوهای عرفانی (مجموعه‌ی مصاحبه‌ها) منتشر شده است.

جهت سفارش و دریافت جزوات از طریق شماره تلفن ۰۹۱۲ ۵۸۳ ۸۲۴۲ و یا سایت WWW.JOZVEH121.COM اقدام فرمایید. همچنین برای دریافت گزیده‌هایی از بیانات می‌توانید به کانال jozveh121@ در برنامه تلگرام بپیوندید.